

Az ismeretkör: Pedagógia

Kredittartománya: 12 kredit

Tantárgyai:

- 1) Az óvodáskor pedagógiája
- 2)Kompetenciaalapú pedagógia, a keresztény nevelés alapjai
- 3) Pedagógusmesterség, pedagógiai szakmaikészség-fejlesztés
- 4) Neveléelmélet, didaktika
- 5) A pedagógiai kutatás módszertana
- 6) Családpedagógia, érzelmi intelligencia fejlesztése

Tantárgy neve: Az óvodáskor pedagógiája **ÓP szak**
Neptunkód: OVOANB 1002

Kreditértéke: 2

A tantárgy **besorolása:** kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”50% elmélet és 50% gyakorlat

A tanórátípusa: előadás, gyakorlat és **óraszám:** 1ea/hét+1gy/hét az adott félévben 30 óra.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további módok, jellemzők:** -

A **számonkérés** módja:kollokvium

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok:** -

A tantárgy **tantervi helye:** 1. félév

Előtanulmányi feltételek:-

Tantárgyleírás:

A Bevezetés az óvodapedagógiába c. tantárgy célja, hogy a leendő óvodapedagógusok kapjanak átfogó képet az óvodai nevelés köznevelésben elfoglalt helyéről, szerepéről, jelentőségéről; ismerkedjenek meg azon pedagógiai elvekkel, melyek speciálisan az óvodában jelennek meg az iskoláskor előtti intézményes nevelésben. További cél az is, hogy a tanultak segítsék hozzá a leendő óvodapedagógusokat a gyermekek megismerésére törekvő és megértésén alapuló nevelőmunka gyakorlatához.

Kötelező és ajánlott irodalom:

1. 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
2. Bakonyi Anna (1995): *Irányzatok, alternativitás az óvodai nevelés területén.* Tárogató Kiadó, Budapest ISBN: 963 8491 582
3. Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla (2002): *Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe.* Osiris Kiadó, Budapest ISBN: 963 379 997 X
4. Sztrinkóné Dr. Nagy Éva (2008): *Óvó-iskola, gyermekkert, óvoda. A kisgyermekkor neveléstörténete.* Didakt Kft. Kiadó, Debrecen ISBN: 963 878 005 8
5. Villányi Györgyné (2004, szerk.): *Hasznos tudnivalók óvodáskorú gyermekekről (tanulmányok).* Tankönyvkiadó, Budapest ISBN: 963 19 5263 0

Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemeknek:

a) tudása

- Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani

ismeretekkel.

- Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.
- Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.
- Alapvető ismeretei vannak a 3-7 éves gyermek érési-fejlődési folyamatának pszichológiai, biológiai tényezőiről, jellemzőiről, törvényszerűségeiről és a gyermeki tanulás sajátosságairól. Tisztában van a koragyermekkor mint az egyéni életutat megalapozó fejlődési szakasz jelentőségével, a személyiség kibontakoztatásában és az élethosszig tartó tanulásban betöltött szerepével, továbbá a fejlődést támogató eljárásokkal.
- Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.
- Ismeri a 3-7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.
- Érti az összefüggést a 3-7 éves gyermek fejlődését meghatározó spontán és tervszerű környezeti hatásrendszer, a direkt és indirekt nevelési módszerek, valamint az óvodai nevelés tevékenységi formáiban megvalósuló tanulási folyamatok között.
- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés és az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra.
- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi ismeretekkel, és tájékozott a segítségnyújtás lehetőségeiről.
- Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

b) képességei

- Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.
- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait, és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit.
- Adaptív módon épít a 3-7 éves gyermekek eltérő személyiségére, előzetes tapasztalataira, tudására, kompetenciáira, életkori sajátosságaira.
- Támogatja a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását.
- Az óvodai nevelés módszereit és napirendjét úgy alakítja, hogy azzal a 3-7 éves gyermek teljes körű egészségfejlesztését valósítja meg.
- A gyermekintézmény partnereivel (család, bölcsőde, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó, stb.) előítélet-mentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik.
- Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

c) attitűdje

- Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.
- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi,

inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.

- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.
- Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.
- Hatáskörében felelősséget vállal a 3-7 éves gyerekek teljes körű egészségfejlesztéséért.
- Felelősséggel tartozik az óvodás korú gyermek személyiségének sokoldalú, harmonikus kibontakoztatásáért, az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezet megteremtéséért.
- Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.
- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.
- Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

Tantárgy felelőse: Gál Gyöngyi főiskolai adjunktus PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató: Kicsák Mónika óraadó oktató, doktorjelölt